

Un alt invitat, Pitar Bartolomeu Constantin Săvoiu, "pea onorabil arhonte deputat al Sfintei Patriarhii Ecumenice din Constantinopol", nu s-a lăsat nici el mai prejos și a început să citească "declarații" pe care le-a prezentat în numele tuturor invitaților, lucru neadevărat - un minimum de considerație pentru ceilalți participanți impunea să fi cerut consimțământul fiecărui invitat în parte înainte de a se irija în reprezentantul "colectivului". Unul dintre invitați, domnul Nicolae Cojocaru din Australia, a îndrăznit să-l roage pe "prea onorabilul" să scurteze pledoaria, dar fără rezultat. Această "îndrăzneală" l-a costat pe domnul Cojocaru, după ce am plecat de la Prim-Ministru, o avalanșă de injurii din partea "prea onorabilului" de tipul: "Să taci din gură dumneata, care te ocupi de porci! Stai la porcii dumitale! Aici este vorba de cultură!" Cu astfel de invitați nu prea ajungi departe!

La Patriarhie am întâlnit în persona Patriarhului Teoctist un bun orator care a încercat să ne explice poziția Bisericii Ortodoxe Române în anii regimului comunist, prin aceea că Biserica a trebuit să "supraviețuiască". Sunt de acord cu Patriarhul Teoctist că Biserica a trebuit să supraviețuiască și pentru aceasta a fost nevoie să se recurgă la tot felul de strategeme, dar dacă s-ar fi arăta totuși mai multă demnitate, ar fi fost mai bine și pentru Biserica Ortodoxă Română și pentru enoriașii ei. Este de ajuns să mă gândesc la comportarea celor mai mulți dintre trimișii Patriarhiei din București în Suedia și alte țări occidentale. O afirmație a Patriarhului Teoctist m-a surprins însă: "Mâna aceasta nu l-a atins pe Ceaușescu!". N-am nici o posibilitate să verific această afirmație, de aceea o iau ca adevărată. În memoria mea persistă însă textul telegrammei pe care o publicasem în numărul 4/89 al CURIERULUI ROMÂNESC, telegramă trimisă de Patriarhul Teoctist lui Ceaușescu, de al cărui conținut mă rușinez eu de rușinea Patriarhului, chiar dacă există motivarea că textul ar fi fost scris de alții.

La întâlnirea cu domnul Mircea Dan Geoană, Ministrul de Externe, n-am putut participa, pentru că în programul inițial nu fusese anunțată ora la care va avea loc această întâlnire și noi, Octavian Ciupitu și cu mine, când ni s-a comunicat la ce oră va avea loc întâlnirea cu Ministrul Afacerilor Externe, convenisem deja un timp pentru un interviu cu domnul Gheorghe Comănescu, Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România. Pe domnul Mircea Dan Geoană îl întâlnisem la Stockholm deja anul acesta, realizasem cu această ocazie un interviu publicat în numărul 2/2001 al CURIERULUI ROMÂNESC, și avusesem și o "discuție" prin Internet în 1999, publicată în numărul 4/99 al aceleiași publicații când, în calitate de Ambasadorul României în Statele Unite, mi-a răspuns la câteva întrebări legate de sărbătorirea Zilei Naționale la diferitele ambasade române. Domnul Mircea Dan Geoană a invitat oaspeții la un prânz la Clubul Diplomatic. Cei cu care am stat de vorbă după întâlnire, mi-au spus că a fost o discuție plăcută, interesantă și care speră să dea rezultate.

La Palatul Cotroceni, întâlnirea cu domnul Ion Iliescu s-a desfășurat într-o atmosferă plăcută. După ce domnul Ion Iliescu a salutat invitații, care fuseseră primiți cu băuturi răcoritoare, fursecuri și alune, i-a invitat și la un pahar de șampanie. Invitații au putut să stea de vorbă lejer cu domnul Ion Iliescu, să-și spună dorințele și să povestească despre unele aspecte ale activității lor.

* Cei 24 de ani de când locuiesc în Suedia m-au învățat o mie și unu de lucruri, care în România tinea și încă mai țin, pentru cei mai mulți, de science fiction: de la ce înseamnă să trăiești într-o țară în care drepturile cetățeanului sunt respectate și legea se aplică la fel pentru toți cetățenii țării, la ce înseamnă să-ți acorzi fiecărui individ considerație indiferent de locul pe care-l ocupă pe scara socială, ce înseamnă să-ți respecti cuvântul, ce înseamnă precizia în exprimare și acțiune, ce atitudine trebuie

să aibe un funcționar public față de contribuabil, fie el și de rând, și, nu mai puțin, cum să te porți ca gazdă, dar și ca invitat. Invitația domnului Adrian Năstase este drept că îmi fusese trimisă mie personal. Pentru că nu avea nici o altă explicație, am dedus că editarea CURIERULUI ROMÂNESC, publicație independentă care apare în Suedia din 1980, este mobilul acestei invitații. Dacă acesta a fost criteriul de apreciere, atunci era sine qua non că arhitectul Octavian Ciupitu, în calitate de coeditor (pe revistă stă numai numele meu ca editor responsabil pentru că legea suedeză acceptă numai o singură persoană ca răspunzătoare de conținutul publicației), autorul unui număr considerabil de articole în fiecare număr, dar mai ales finanțator al editării acestei publicații, ar fi fost la fel de îndreptățit să fie invitat. Și lucrul acesta se cunoaște de către Ambasada României de aici, cel puțin. Aș mai dori să adaug că arhitectul Octavian Ciupitu, prin activitatea lui de arhitect, "lasă urme ca român" și în cultura suedeză prin proiectele pe care le-a executat ca arhitect aici, nu mai puțin prin proiectarea unei părți din Galeria Sture (partea de buticuri spre piața Sture), galerie care a primit premiul pentru anul 1990 al Organizației Internaționale a Galeriilor cu sediul la Viena, un alt motiv pentru ca numele lui să figureze printre invitați. Dacă toate acestea nu s-ar fi luat în considerație, oricum consider că invitația Prim-Ministrului nu putea să-mi fie adresată mie ca femeie singură, știut fiind că sunt o femeie în vârstă și măritată. Obiceiul internațional este ca, atunci când numai o persoană este invitată oficial, instituția, organizația etc. care a făcut invitația să anunțe că, dacă persoana va fi urmată de partener, i se pot înlesni cazarea, masa, procurarea de bilete la spectacole etc., urmând ca invitatul să plătească aceste costuri pentru partener. Nimic mai normal, consider eu, deoarece contribuabilul român nu trebuie să plătească pentru aceasta. Pe data de 22 septembrie, cum am mai spus și mai sus, l-am întâlnit pe Vasile Nanea, directorul direcției "Români de Pretutindeni", care mi-a înmănat un plic cu invitația și bilete pentru spectacole pentru o singură persoană. Am întrebat, cum era și normal, de biletele domnului Octavian Ciupitu (atât la ambasadă cât și în scrisoarea către d-ul Adrian Năstase subliniasem că voi veni împreună cu soțul meu, Octavian Ciupitu). Vasile Nanea mi-a spus că el nu știa nimic de asta; la precizarea mea că am comunicat și la ambasadă și domnului Prim-Ministru în scris, dumnealui m-a întrebat: "Unde ați trimis scrisoarea?" "La cabinetul Primului Ministru", am spus. "Păi, vedeți? Nu ei au făcut programul!" I-am restituit atunci biletele cu mulțumiri, spunându-i că singură nu mă interesează să merg nici la Sinaia și nici la spectacole, dar că la întâlnirile cu Primul Ministru, Ministrul de Externe și Președinte vom veni în calitate de ziaristi, dacă este permis. "Hai doamnă, nu-mi faceți una ca asta! N-am alte bilete. Și dumneata nu spui nimic, o lași numai pe doamna să vorbească? Ce ziceți?" a continuat Vasile Nanea, adresându-se arhitectului Ciupitu. Arhitectul Ciupitu s-a uitat lung la Vasile Nanea și i-a răspuns: "O las numai pe doamna Silvia Constantinescu să vorbească?". L-am mai întrebat dacă nu ne poate spune de unde putem procura singuri bilete pentru spectacole. "A, biletele s-au vândut de mult, a fost cu bătaie!", ne-a spus Vasile Nanea (unii dintre cei care au fost la spectacole ne-au spus însă mai apoi că au fost destul de multe locuri libere în sală). "Nu sunt nici bilete pentru presă, căci în Suedia sunt întotdeauna un număr de rezervări pentru presă în general și pentru ziaristi veniți din alte țări în special?", l-am mai întrebat pe Vasile Nanea. "Nu, nu există așa ceva!" "Imi pare foarte rău, căci am fi vrut foarte mult să vedem Oedip", am spus. Atunci Vasile Nanea a scos dintr-un plic 2 bilete (locuri foarte proaste la balcon rândul 19, locul 11; n-am stat la balcon nici ca studentă!) și ni le-a dat spunând: "Acum suntem prieteni, nu?!" Aș fi preferat să fim ajutați să procurăm contra cost bilete

acolo unde ne place și să evităm această discuție neplăcută. Am redat discuția neplăcută cu Vasile Nanea, directorul direcției "Români de Pretutindeni", dar ceea ce nu pot reda în cuvinte este tonul, nu pot să spun numai nepoliticos, căci n-ar exprima suficient, și de aceea am să-l numesc cum a fost: MITOCĂNESC. Aș sugera ca, atunci când sunt numiți salariați care vor avea contacte cu "românii de pretutindeni", să fie aleși acei care știu să se poarte civilizată, știu să rezolve o situație ca aceasta elegant. Căci numai cu puțin mai multă minte și aptitudine pentru astfel de muncă se putea rezolva elegant această situație, astfel ca și eu și Octavian Ciupitu să fim mulțumiți, iar intenția bună a invitației domnului Adrian Năstase să nu fie umbră de astfel de întâmplări.

**Auzisem că astfel de invitații s-au făcut continuu încă de la începutul anilor '90, dar eu eram prima dată invitată acum. Și, dacă într-adevăr aceste invitații s-au făcut "celor care au contribuit la formarea unei imagini corecte despre România în țările unde sunt stabiliți", consider că această invitație trebuia să ne vină cu mulți ani înainte. Chiar dacă par lipsită de modestie, vreau să profit de ocazie și să spun aici că eu și arhitectul Octavian Ciupitu, în cei 24 de ani de când suntem în Suedia și cei 22 de când edităm CURIERUL ROMÂNESC, am contribuit pentru prezentarea României corect în Suedia mult mai mult decât mulți dintre trimișii plătiți să reprezinte România în ultimii 20 de ani în Suedia. Ajunge să mă gândesc la săptămâna culturală "România" organizată de mine în 1992 la biblioteca din Södertälje, oraș satelit al Stockholmului. În cadrul acestei săptămâni am organizat prezentare de diapozitive despre arta și arhitectura română, prezentare făcută de arhitectul Ciupitu; s-a prezentat muzică românească interpretată de Silvia Luca, acompaniată de Virginia Pippini, precum și artă culinară românească. Paralel am organizat o expoziție de artizanat român cu ajutorul câtorva români din Stockholm care au participat cu obiecte de artizanat românesc, și o altă expoziție pe tema "Români celebri în lume". Am avut ca invitați politicieni și oameni de cultură suedezi din Stockholm și suburbii. Evenimentul a fost remarcat la timpul său, atât de ziarul ST, cât și de stația de radio din Södertälje. Acțiunea a fost realizată în cadrul bibliotecii de Stat din Sodertälje, unde eu lucram ca bibliotecară, și ea a fost nu numai inițiativa mea personală, ci și realizată de mine.

În 1998 am organizat un seminar cu "work shop" în 2 etape, una la Stockholm de 5 zile și alta la București de 3 zile, pe tema "Avocatul poporului" și "Accesul la actele publice". Era darul nostru, al meu și al arhitectului Octavian Ciupitu, poporului din care ne tragem, considerând că prin aceasta punem o piatră la clădirea unei democrații adevărate și solide în România. Munca a constat, mai întâi, în a avea ideea organizării, apoi în a gândi întreaga acțiune până la cel mai mic detaliu, în a lua contact cu autoritățile suedeze care au contribuit la realizarea seminarului și cu asociațiile românești care prin activitatea lor contribuiau la dezvoltarea democrației în România, în a găsi sponsori pentru plata călătoriei la Stockholm a unui număr de 14 persoane: parlamentari, ziaristi, oameni care activează în sensul dezvoltării democrației în România și care să propageze în România pentru introducerea acestor tradiții democratice suedeze, care timp de 5 zile să paricipe la prelegerile despre ce înseamnă și cum funcționează în practică în Suedia "Avocatul poporului" și "Accesul la actele publice", precum și pentru 3 persoane care să prezinte aceste tradiții suedeze românilor. Arhitectul Ciupitu a prezentat invitaților suedezi în România istoria României, istoria artei și arhitecturii române, astfel ca aceștia să vadă și o altă față a României. De când edităm publicația CURIERUL ROMÂNESC am întâlnit politicieni și oameni de cultură suedezi cărora le-am prezentat și le prezentăm România cu tradițiile și istoria ei. ☆